

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudců Tomáše Blažka a Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **L. L.**, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, o námitce podjatosti vznesené žalobcem v řízení vedeném u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 62 A 22/2024,

t a k t o :

Soudci senátu 62 A Krajského soudu v Brně Mgr. Kateřina Kopečková, Ph.D., Mgr. Filip Skřivan a JUDr. David Raus, Ph.D. **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 62 A 22/2024.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2023, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí Nejvyššího soudu o odmítnutí žádosti o informace. Městský soud usnesením ze dne 6. 2. 2024 postoupil věc Krajskému soudu v Brně (dále také „krajský soud“) coby soudu místně příslušnému podle § 7 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Poté, co mu krajský soud doručil poučení o složení senátu, žalobce uplatnil námitku podjatosti.

[2] Podle žalobce je podjatý celý krajský soud, neboť se jedná o věc, ve které rozhodoval předseda uvedeného krajského soudu a předseda Nejvyššího soudu, který kryl nezákonné jednání jak soudkyně Nejvyššího soudu, tak nezákonný postup krajského soudu. Tento nezákonný postup měl spočívat v odsouzení syna žalobce za krádež. O dané věci již rozhodoval také senát 62 A krajského soudu.

[3] Soudci senátu 62 A krajského soudu Mgr. Kateřina Kopečková, Ph.D., Mgr. Filip Skřivan a JUDr. David Raus, Ph.D. se k uvedené námitce vyjádřili tak, že nemají žádný poměr k věci ani k žalobci a nejsou jim známy žádné důvody, pro které by bylo možno pochybovat o jejich nepodjatosti. Žalobce je jim znám pouze z úřední činnosti.

[4] Nejvyšší správní soud shledal, že námitka podjatosti není důvodná.

[5] Při posouzení důvodnosti námítky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 s. ř. s., podle kterého jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování*

věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Dle žalobce je jedním z důvodů podjatosti skutečnost, že o dané věci již rozhodoval senát 62 A krajského soudu, a to usnesením ze dne 27. 7. 2023, č. j. 62 A 60/2023-23. Uvedeným usnesením krajský soud odmítl žalobu, kterou se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem předsedy Nejvyššího soudu. Ten měl spočívat ve skutečnosti, že předseda Nejvyššího soudu nesprávně vyřídil žalobcovu stížnost na prověření postupu soudců ve věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 8 Tdo 86/2023 (kasační stížnost žalobce proti uvedenému usnesení krajského soudu následně zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 10. 2023, č. j. 4 As 279/2023-32).

[7] Tato skutečnost však nepředstavuje důvod zakládající podjatost soudců senátu 62 A krajského soudu v nyní posuzované věci. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například v usnesení ze dne 19. 11. 2019, č. j. Nao 206/2019-56: „Účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při posuzování podjatosti irelevantní. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či neústavnosti postupu správního soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze, ale k tomu slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námitka podjatosti“.

[8] V § 8 odst. 1 s. ř. s. se sice uvádí, že vyloučení jsou soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení, k tomu je však třeba zdůraznit, že zákon zde vylučuje soudce, kteří se na rozhodování v téže věci podíleli na jiném soudním stupni. Citované ustanovení naopak nevylučuje opakované rozhodování týchž soudců na tomtéž stupni v různých, byť souvisejících věcech určitého účastníka, typicky v případě rozhodování téhož senátu krajského soudu o různých žalobách podaných stejným žalobcem. Přesně taková situace přitom nastala v nyní posuzované věci.

[9] Žalobce dále namítl, že podjatý je celý Krajský soud v Brně, neboť v dané věci již rozhodoval předseda uvedeného krajského soudu a předseda Nejvyššího soudu. Uvedená argumentace zřejmě směřuje k tomu, že všichni soudci krajského soudu by měli být vyloučení z důvodu tzv. systémové podjatosti a věc by měla být dle § 9 odst. 1 s. ř. s. přikázána jinému krajskému soudu.

[10] Vyloučení soudců z rozhodování věci je však výjimkou ze zásady zákonného soudce a tzv. systémová podjatost všech soudců určitého soudu může být dána pouze z vážných důvodů, které je třeba posuzovat individuálně. Jak dovodil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 26. 3. 2020, č. j. Nad 8/2019-65 (č. 4062/2020 Sb. NSS), k vyloučení všech soudců krajského soudu z důvodu systémové podjatosti nestačí, že žalovaným správním orgánem je předseda (případně místopředseda) krajského soudu, respektive soudní funkcionář ve věci rozhodoval v prvním stupni správního řízení, soud je jako organizační složka státu v dané věci navrhovatelem (žalobcem) nebo osobou zúčastněnou na řízení apod. Tyto skutečnosti pouze signalizují riziko systémové podjatosti. Aby však určitý soudní případ založil důvody pro vyloučení všech soudců daného soudu pro systémovou podjatost, je třeba, aby k tomu přistoupily další okolnosti, které vyvolávají oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu na základě samotné povahy projednávané věci či z jiných vážných důvodů.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní posuzované věci byly dány takové vážné důvody. V této věci ani žádný funkcionář krajského soudu není žalovaným, respektive nerozhodoval v prvním stupni správního řízení. Žalovaným je Úřad pro ochranu osobních údajů, v prvním stupni rozhodoval Nejvyšší soud a věc se týká žádosti žalobce podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Věc souvisí s krajským soudem jen velmi okrajově, a to tím způsobem, že žádost žalobce o informace navazovala na trestní řízení vedené v minulosti se synem žalobce, v němž rozhodoval Krajský soud v Brně jako soud odvolací. Tato skutečnost však sama o sobě nemůže založit tzv. systémovou podjatost všech soudců daného soudu.

[12] Námitka žalobce tedy neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., a ani ze soudního spisu včetně vyjádření soudců senátu 62 A krajského soudu neplyne nic, co by mohlo založit pochybnost o jejich nepodjatosti. Za této situace se již Nejvyšší správní soud nezabýval tím, zda by byl z projednávání a rozhodnutí věci vyloučen jiný soudce úseku správního soudnictví krajského soudu (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2021, č. j. Nao 153/2021-1580, či ze dne 26. 4. 2017, č. j. Nao 177/2017-76).

[13] Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že vznesenou námitku podjatosti neshledal důvodnou.

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že žalobce v podání, kterým uplatnil nyní posuzovanou námitku podjatosti, rovněž uvedl, že nesouhlasí s postoupením dané věci krajskému soudu. Žalobce se domnívá, že místně příslušným soudem je v této věci Městský soud v Praze. Požádal proto krajský soud, aby „*podal kompetenční žalobu*“ k Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalobce byl oprávněn podat kasační stížnost proti usnesení ze dne 6. 2. 2024, kterým Městský soud v Praze postoupil věc Krajskému soudu v Brně. O tomto právu byl v usnesení městského soudu poučen, přesto kasační stížnost nepodal. Dále platí, že pokud by Krajský soud v Brně nesouhlasil s postoupením věci, byl by dle § 7 odst. 6 s. ř. s. oprávněn předložit spis k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Krajský soud však v této věci předložil Nejvyššímu správnímu soudu spis pouze k rozhodnutí o námitce podjatosti. Za těchto okolností nebyl Nejvyšší správní soud oprávněn se v nynějším řízení blíže zabývat otázkou, který soud je místně příslušný k vyřízení žaloby podané v této věci.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. března 2024

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu